

ІМ'Я & СИМВОЛ. САКРАЛЬНИЙ ЗМІСТ УКРАЇНСЬКОЇ АЗБУКИ

Число звіра. У Книзі Об'явлення число 666 належить «звіру, що виходить із землі» (Антихристу) та його лжепророку: «Тут мудрість! Хто має розум, нехай вирахує число звіра, бо це число людське; число його – шістсот шістдесят шість» (Об'явлення 13: 18). Згідно з текстом, у часи останніх випробувань ніхто не зможе ні купувати, ні продавати, якщо не матиме «клейма» – імені звіра або числа імені його. З погляду біблійної символіки, число 666 є абсолютним тріумфом людської недосконалості та гордині, яка намагається підмінити собою Бога.

Число 6 у Біблії є числом людини, яку було створено на 6-й день, та земної праці. Символізує недосконалість, якій бракує святості (до числа 7). Потрійне повторення (6-6-6) в єврейській традиції означає найвищий ступінь прояву чогось. Таким чином, 666 – це людська система, яка тричі заявляє про свою самодостатність, гордо імітуючи Божественну Святу Трійцю (яку символізувало б число 777), але залишається глибоко гріховною та порочною.

Оскільки в часи написання Апокаліпсису літери грецького та єврейського алфавітів мали числове значення, Іван Богослов прямо закликав «вирахувати» ім'я звіра. Найбільш обґрунтованим серед істориків є тлумачення, що вказує на тогочасного жорстокого гонителя християн – римського імператора. Коли записати ім'я «Нерон Кесар» (Neron Kesar) єврейськими літерами (נרון קסר), то їхня гематрія дає в сумі 666: Нун נ(= 50, Реш ר(= 200, Вав ו(= 6, Нун נ(= 50, Коф כ(= 100, Самех ס(= 60, Реш ר(= 200. Разом: 50 + 200 + 6 + 50 + 100 + 60 + 200 = 666. В окремих давніх рукописах Об'явлення замість 666 вказано число 616. Історики пояснюють це тим, що при перекладі імені «Нерон Кесар» з латинської мови на єврейську (без кінцевої літери «н») сума зменшується рівно на 50, перетворюючись на 616. Відповідний факт підтверджує, що перші християни бачили у звірі уособлення тогочасної тиранічної Римської імперії.

Число 666 зустрічається в Біблії ще в описі земного багатства царя Соломона: «Вага золота, що приходило для Соломона за один рік, була шістсот шістдесят шість талантів золота» (1 Царів 10: 14). У цьому випадку число 666 є символом матеріалізму, жадоби та корупції влади. Воно нагадує, що навіть праведне царство, коли починає покладатися на золото, армію та земну могутність замість Бога, духовно деградує та перетворюється на систему «звіра».

Для християн число 666 не є магічним набором цифр, яких слід панічно остерігатися в повсякденному житті (у номерах сторінок чи паспортів). Це застереження проти духовної сліпоти, коли людина чи державна система ставлять матеріальний добробут, технологічний контроль та земну владу вище за совість, правду та Божі заповіді.

У кириличній традиції його запис мав особливий візуальний та сакральний підтекст. Число 666 записувалося за допомогою трьох літер під загальним значком – титлом: ІЖ Х S (або χξς у грецькому оригіналі)

1. X (Xip) = 600 – символ перехрестя або відсутності істини.
2. Ͳ (Kci) = 60 – одна з найскладніших за написанням літер, що асоціювалася з хитрістю та зміїним рухом.
3. S (Зіло) = 6 – цікаво, що для цифри 6 використовували не «Землю», а саме «Зіло» (що означає «дуже», «понад міру»), що додавало числу відтінку надмірності та гріховності.

У давніх рукописах переписувачі іноді навмисно змінювали накреслення цих літер або писали їх дрібніше, щоб «не закликати зло». Вважалося, що саме поєднання літер, які позначають це число, несе в собі негативну енергію, тому в богослужбових книгах його часто замінювали словами («шістьсот шістдесят шість»), аби уникнути прямого цифрового символу.

Дні тижня. Система позначення неділі літерою «А» пов'язана з так званими «вруцілітними літерами» (від «в руці літо» – календар у руці).

1. Початок відліку: У православному календарі неділя вважалася першим днем тижня (днем початку творіння). Оскільки літеру «А» (Аз) використовували для позначення одиниці, вона стала логічним символом неділі.

2. Циклічність: Усі дні року позначалися першими сімома літерами алфавіту (А, В, Г, Д, Е, С, З), які постійно повторювалися. Літера, що випадала на неділю, називалася «домінікальною» (недільною).

3. Золоте число: За допомогою цих літер та спеціальних обчислень на пальцях рук («вруціліто») люди могли без паперового календаря визначити, на який день тижня припадає Великдень або будь-яке інше свято на роки вперед.

«Червоний рядок»: Червоним (кіновар'ю) виділяли лише назви великих свят та імена Бога. Червона літера (ініціал) була сигналом для читця: тут треба зробити паузу, змінити інтонацію або почати нову логічну частину. Це був візуальний «диригент» церковного читання.

Далі буде.